

มติ 8.5 วิกฤติการณ์เชื้อแบคทีเรียดื้อยาและการจัดการปัญหาแบบบูรณาการ

(1) ที่มาและความสำคัญ

มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ มติ 8.5 วิกฤติการณ์เชื้อแบคทีเรียดื้อยาและการจัดการปัญหาแบบบูรณาการ เป็นมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ.2558 โดยคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติมีมติเห็นชอบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ.2558 เมื่อวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2559 และคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 พร้อมมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมตามอำนาจหน้าที่

สาระสำคัญของมติ 8.5 วิกฤติการณ์เชื้อแบคทีเรียดื้อยาและการจัดการปัญหาแบบบูรณาการคือ ปัญหาจากแบคทีเรียดื้อยาเป็นหนึ่งในภัยคุกคามทางสุขภาพที่สำคัญมาก การแก้ไขปัญหาจะประสบความสำเร็จและมีความยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนจากภาคส่วนต่างๆ และต้องมีกลไกกลางแห่งชาติที่เข้มแข็งในการบูรณาการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ใช้อองค์ความรู้ที่หลากหลายและมีทิศทางที่ถูกต้อง รวมทั้งใช้แนวคิด “สุขภาพหนึ่งเดียว ของ คน-สัตว์-สิ่งแวดล้อม”

(2) สรุปความคืบหน้ามติ

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
1. ขอให้กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะรัฐมนตรีผ่านคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ เพื่อพิจารณาอนุมัติให้การจัดการปัญหาแบคทีเรียดื้อยาเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงาน องค์กร และภาคีที่เกี่ยวข้อง สามารถประสานงานอย่างบูรณาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	การจัดการปัญหาแบคทีเรียดื้อยาถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none">• มติ ครม. เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2559 รับทราบมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2558 และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม ตามอำนาจหน้าที่ โดยให้อยู่ในกรอบของกฎหมายและมติ ครม. ที่เกี่ยวข้องต่อไป• มติ ครม. เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2559 มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ ดังนี้<ol style="list-style-type: none">1. เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นยุทธศาสตร์แห่งชาติ

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
2. ขอให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมเป็นเจ้าภาพหลัก ประสานกับหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น รวมทั้งภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจด้านสุขภาพ ดำเนินการให้มีกลไกกลางระดับชาติ เพื่อจัดการปัญหาวิกฤติการณ์แบคทีเรียดื้อยา ทำหน้าที่		
2.1 บูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ การจัดการแบคทีเรียดื้อยาของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี	แผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> • มติ ครม. เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2559 มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. เห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560 - 2564 เป็นยุทธศาสตร์แห่งชาติ 2. มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 3. มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง รับผิดชอบดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องต่อไป • ปี 2564 คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์การจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพ (โดยการมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการดื้อยาต้านจุลชีพแห่งชาติ) ได้ขยายกรอบระยะเวลาของแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงปี 2565 เพื่อให้แผนปฏิบัติการแห่งชาติด้านการดื้อยา

ชื่อบริษัท	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
		<p>ด้านจุลชีพ ระยะที่ 2 พ.ศ. 2566 - 2570 มีกรอบระยะเวลาที่สอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี) และแผนระดับที่ 2 (เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ 2 พ.ศ.2566 - 2570
<p>2.2 จัดให้มีศูนย์ข้อมูลกลางเพื่อใช้ในการจัดการปัญหาวิกฤติการณ์แบคทีเรียดื้อยาทั้งในระดับประเทศและจังหวัด โดยทำการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อสื่อสารกับผู้กำหนดนโยบาย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสั่งใช้และจ่ายยาต้านแบคทีเรีย รวมถึงประชาสังคมและประชาชนทั่วไป</p>	<p>ศูนย์ข้อมูลกลางในการจัดการปัญหา</p>	<p>กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการอาหารและยา เสนอคณะรัฐมนตรีจัดตั้งกลไกระดับชาติ ซึ่งได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2560 แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการต่อต้านจุลชีพแห่งชาติ ซึ่งได้มีการประชุมครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2560 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) เป็นประธานการประชุมดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติได้สนับสนุนงบประมาณและร่วมกับหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องออกแบบจัดทำวิทัศน์เรื่อง “6 ยุทธศาสตร์ปราบเชื้อดื้อยา” ที่ประชุมได้หารือถึงเป้าหมายเร่งด่วนตามแผนยุทธศาสตร์ฯ กลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ฯ และแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการการต่อต้านจุลชีพประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564</p>

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
<p>2.3 สนับสนุนการดำเนินการตามแผนฯ ติดตามความก้าวหน้า และประเมินผล รวมทั้งสื่อสารการดำเนินการตามแผนฯ อย่างเป็นรูปธรรมร่วมกัน</p>	<p>การติดตามความก้าวหน้า และ ประเมินผลการดำเนินงาน</p>	<p>อย. - มีระบบการเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาในคน สัตว์ อาหาร และสิ่งแวดล้อม (รวมทั้ง ยา ต้านจุลชีพตกค้าง) - มีระบบติดตามการบริโภคนยาต้านจุลชีพ ของประเทศ</p>
<p>3. ขอให้สมาชิกสมัชชาสุขภาพ แห่งชาติเป็นกลไกติดตาม สนับสนุน และร่วมดำเนินการผลักดันในส่วนที่ เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ฯ และแผนปฏิบัติการ และร่วม ดำเนินการขับเคลื่อนแผนดังกล่าวสู่การ ปฏิบัติ</p>	<p>สมาชิกสมัชชาสุขภาพแห่งชาติเป็น กลไกติดตาม สนับสนุน และร่วม ดำเนินการ</p>	
<p>4. ขอให้สมัชชาสุขภาพจังหวัด ร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการระดับจังหวัดอำเภอ และภาคประชาสังคม โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ติดตาม สนับสนุนและร่วมดำเนินการขับเคลื่อน ในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้มแข็ง ให้เกิด การใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างสมเหตุผล และการป้องกันการแพร่กระจายของ เชื้อแบคทีเรียดื้อยา ร่วมสร้างความ ตระหนักรู้ในหมู่ประชาสังคม โดยใช้สื่อ ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายและเข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งร่วมเฝ้าระวัง ปัญหาการใช้และการจ่าย/จำหน่ายยา ต้านแบคทีเรียที่ไม่สมเหตุผลหรือผิด</p>	<p>เครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาการใช้ยา</p>	

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
กฎหมาย ทั้งนี้ให้ครอบคลุม การป้องกันและการรักษาพยาบาล ในคน สัตว์ และการใช้ในภาคเกษตรกรรม		
5. ขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการควบคุมตามกฎหมายด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแบคทีเรียดื้อยาและยาต้านแบคทีเรีย เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันบังคับใช้และปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการจัดการวิกฤติการณ์แบคทีเรียดื้อยาตลอดวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ ทั้งในส่วนของยานุศาสตร์ ยา สัตว์ และสารเคมีที่ใช้ในพืช	เกิดการบังคับใช้และปรับปรุงกฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- อย. ยกเลิกทะเบียนยาต้านจุลชีพที่ไม่เหมาะสม และยกระดับยาต้านจุลชีพเป็นยาที่ต้องมีใบสั่งแพทย์
*วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ หมายถึง การนำเข้ายาสำเร็จรูปหรือเภสัชเคมีภัณฑ์ การผลิต การขึ้นและทบทวนทะเบียนตำรับยา การควบคุมการกระจายยา การเข้าถึงยา การบริโภควิทยา การทิ้งส่วนผสมหรือกากที่มียาต้านแบคทีเรียสู่สิ่งแวดล้อม		
6. ขอให้กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกรม	สร้างความตระหนักรู้และความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชนและเกษตรกร	ศูนย์วิชาการเฝ้าระวังและพัฒนาระบบยา (กพย.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ดำเนินกิจกรรมรณรงค์ สัปดาห์รัฐรักษ์ ตระหนักใช้ยาต้านแบคทีเรีย ช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

ชื่อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
<p>ประชาสัมพันธ์ สนับสนุนเครือข่ายภาคประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน ด้านสุขภาพและด้านการเกษตร และเครือข่ายร้านยาคุณภาพ ในการร่วมกันสร้างความตระหนักรู้และความเข้มแข็งแก่ภาคประชาชนและเกษตรกร ผ่านการฝึกอบรมและการพัฒนาชุดความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลตนเอง การใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างสมเหตุผล การรู้เท่าทันการโฆษณา ยา การใช้สมุนไพรทางเลือก</p>		
<p>7. ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสภาวิชาชีพ พัฒนาหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา เรื่องสุขอนามัย การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงความแตกฉานด้านสุขภาพ เพื่อลดความเจ็บป่วย และสามารถดูแลตนเองในโรคพื้นฐานได้โดยไม่ต้องใช้ยาต้านแบคทีเรีย และหากจำเป็นต้องใช้ยา ก็ควรมีความรู้เรื่องเชื้อแบคทีเรียดื้อยา และการใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างเหมาะสม</p>	<p>หลักสูตร/การจัดการเรียนการสอนการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ</p>	
<p>8. ขอให้หน่วยงานประสานหรือสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และ</p>	<p>งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเชื้อแบคทีเรียดื้อยา</p>	

ข้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
<p>สถาบันการอุดมศึกษา ร่วมกันกำหนดวาระสำคัญของการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเชื้อแบคทีเรียดื้อยา พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนาดังกล่าว รวมทั้งต้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในวงกว้างให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย</p>		
<p>9. ขอให้กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้มีการพัฒนาระบบงานในสถานพยาบาลและภาคเกษตรกรรม ทั้งนี้หมายรวมถึงบุคลากร สถานที่และทรัพยากร เพื่อเร่งรัดและสนับสนุนการจัดการปัญหาเชื้อแบคทีเรียดื้อยา</p>		
<p>9.1 หน่วยงานรัฐที่มีสถานพยาบาลในกำกับและกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะหน่วยงานควบคุมกำกับสถานพยาบาลเอกชน ร่วมกับสถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน) พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การจัดการระบบงานที่มีประสิทธิภาพและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>- บรรจุ Integrated AMR Management in hospitals (IAM) ใน Service Plan และนำร่องในโรงพยาบาลนอกกระทรวงสาธารณสุข</p>
<p>9.2 หน่วยงานรัฐที่มีสถานพยาบาลสัตว์ในกำกับและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานควบคุมกำกับสถานพยาบาลสัตว์เอกชน พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การจัดการระบบงานที่มีประสิทธิภาพและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	
<p>9.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับวงจรการผลิตภาคปศุสัตว์ ประมง และเกษตร จัดให้มีระบบการรับรองกระบวนการผลิต พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การจัดการระบบงานที่มีประสิทธิภาพและเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>	

ชื่อบริการ	เป้าหมายของบริการ	ความก้าวหน้าของบริการ
10. ขอให้สภาวิชาชีพด้านสุขภาพ องค์การวิชาชีพด้านสุขภาพ และภาคการศึกษา ด้วยการสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ		
10.1 พัฒนาแนวทางปฏิบัติในการใช้ยาต้านแบคทีเรียในระดับต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยและรักษาโรคติดเชื้อ และเผยแพร่แนวทางปฏิบัติผ่านช่องทางที่หลากหลายไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง รวมถึงสนับสนุนให้บุคลากรด้านสาธารณสุขปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติ	เกิดการพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการใช้ยาต้านแบคทีเรียในระดับต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยและรักษาโรคติดเชื้อ และเผยแพร่แนวทางปฏิบัติ	
10.2 สร้างความตระหนักในหมู่บุคลากรด้านสุขภาพ ถึงความสำคัญของการเลือกใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างสมเหตุผล และผลกระทบจากการใช้ยาต้านแบคทีเรียเกินความจำเป็น	เกิดการเสริมสร้างความตระหนักในหมู่บุคลากรด้านสุขภาพ	
10.3 เพิ่มและพัฒนาศักยภาพของกำลังคนด้านสุขภาพทุกสาขา ¹ ที่เกี่ยวข้องกับโรคติดเชื้อ พร้อมทั้งสร้างแรงจูงใจกำลังคนด้านสุขภาพในการทำงานด้านการควบคุมโรคติดเชื้อ	การจัดสรรและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ	

¹กำลังคนด้านสุขภาพ หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีบทบาทด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งรวมถึงบุคลากรด้านสาธารณสุข ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุข บุคลากรสายสนับสนุน บุคลากรทางการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก อาสาสมัครด้านสุขภาพต่างๆ แกนนำและเครือข่ายสุขภาพ ตลอดจนบุคคลต่างๆที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ช้อมติ	เป้าหมายของมติ	ความก้าวหน้าของมติ
10.4 สนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรสุขภาพและประชาชนเพื่อให้เกิดการใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างสมเหตุผล	ข้อมูลเชิงวิชาการและหลักฐานเชิงประจักษ์แก่บุคลากรสุขภาพและประชาชน	
10.5 สนับสนุนให้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพทุกสาขาเพื่อมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความตระหนักรู้ถึงปัญหาเชื้อดื้อยา มีเจตคติที่จะใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างรับผิดชอบ และมีสมรรถนะในการใช้ยาต้านแบคทีเรียอย่างสมเหตุผล	เกิดการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ	
11. ขอให้องค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับยาต้านแบคทีเรีย จัดทำแนวปฏิบัติขององค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้า ขาย โฆษณาหรือส่งเสริมการขายยา เพื่อลดปัญหาเชื้อแบคทีเรียดื้อยาที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา และมีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง และเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดระบบเพื่อติดตามและเฝ้าระวังการปฏิบัติขององค์กรและบุคลากร อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	แนวปฏิบัติขององค์กรเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ขาย โฆษณาหรือส่งเสริมการขายยา	- ควบคุมการผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ผสมยา และโครงการ Raised Without Antibiotics
12. ขอให้เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติรายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 10	รายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 10	มีการรายงานความก้าวหน้าของมติในงานประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2560